

PROJECT BLAUWGROEN FUNDAMENT

Gevolgen van de klimaatverandering

maart 2022

Inleiding

Water en Groen in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (AV) zijn de dragers van de economie en de cultuurhistorie. Met dit project wordt in beeld gebracht welke gevolgen de klimaatverandering op de AV heeft. Met beschikbare informatie voert de Stichting een dialoog met een brede vertegenwoordiging van de streek. Zo ontstaat bij de bewoners en bedrijven uit het gebied inzicht in de gevolgen van klimaatverandering en draagvlak voor te nemen maatregelen.

Projectorganisatie

Het project wordt getrokken door de waterwerkgroep van de Stichting Blauwzaam
Projectleider: Rolia Wiggelinkhuijsen

Communicatie: <https://www.blauwzaam.nl/projecten/blauwgroen/blauwgroen-fundament/>

Water en groen vormen het fundament. Dat maakt deze tekening, gemaakt op het Blauwzaam-water-symposium van 2016 duidelijk.

De activiteiten van dit project richten zich op 4 grote thema's:

1. Klimaatverandering zichtbaar maken
2. Samen zoeken naar antwoorden op de vraag hoe we omgaan met het veranderende klimaat?
3. Water is een sterk fundament van onze regio. Ondernemers en onderwijs werken samen aan "blauw-groene-opleidingen"
4. Gebiedsgericht werken door aan te sluiten bij andere projecten uit GroenVerbindt

Hoe hebben deze 4 kernthema's in de looptijd van het project vorm gekregen?

Samenwerken met het onderwijs

Water en Groen in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden zijn de dragers van de economie en de cultuurhistorie. Samenwerken met opleidingen die deze thema's in hun curriculum hebben is dus voorwaardelijk om de regio te verduurzamen.

Wat is er georganiseerd?

* *Goed groenbeheer*

Een samenwerking in Holland met partners van Blauwzaam (2019)

* *Hoe communiceer je klimaatverandering?*

Stagiair Bart van den Sande (Hogeschool InHolland Delft) deed onderzoek (2019)

* *Verdroging en vernatting*". Afstudeerstage over alternatieve verdienmodellen binnen de pilot Drukdrainage (2021)

* *Betekenisvol ondernemen*

Studenten van Avans Breda gaven een presentatie over "Betekenisvol Ondernemen" aan partners van BlauwZaam (2018)

* *Green Juniors*

Studenten van InHolland buigen zich over de kansen van water en ruimte (2019)

* *Bossekamp*

Nieuwe opleiding verbindt het VMBO met het MBO (2021)

* *Studeren op het veen*

Een samenwerking tussen Hall Larenstein, gemeente Molenlanden en Stichting BlauwZaam (2021)

* **Expertmeeting over drinkwater**

Studenten Landscape and Environment organiseren een expertmeeting over drinkwaterbeleid in de toekomst (2018)

Wakker liggen om het klimaat

Kennis delen, symposia houden, social media inzetten. Dat zijn o.a. manieren om inwoners van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden mee te nemen in de veranderingen van het klimaat en de gevolgen die deze veranderingen voor hen kunnen hebben.

Wat hebben we georganiseerd?

- * *Klimaatadaptatie in de polder*
17 interviews met bewoners, bestuurders binnen en buiten de regio (2020 - 2021)
- * *Symposium X*
Klimaatverandering een zee aan kansen (2021)
- * *Kennissessie over groene daken*
Groene daken zijn hip en cool (2018)
- * *Symposium VIII* Duurzaam door Verleden-heden en toekomst van de blauw-groene sector (2018)
- * *Symposium VI*
Werken met water in een Publiek Private Samenwerking (PPS) 2016

* *Klimaatadaptatief beheer*

Goed groenbeheer als antwoord op klimaatverandering (2019 - 2020)

* *Bodem als basis*

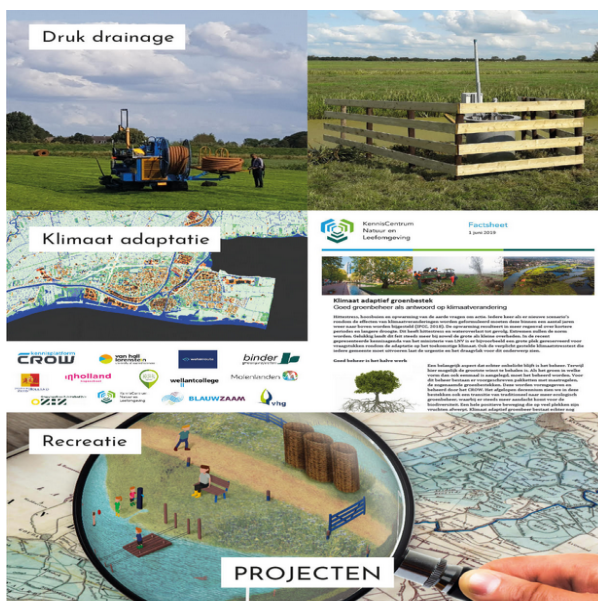
Een serie workshops en praktijkbezoek voor agrariërs en andere belangstellenden (2019)

* *Klimaatwerkplaatsen*

Deelname aan de gesprekken over de thema's.

Aansluiten en verbinden met andere projecten

Samen projecten doen, vrijwilligers overal bij betrekken, partijen zoeken die willen samenwerken. Dat zijn o.a. manieren om inwoners, ondernemers, leerlingen, docenten, overheden van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden enthousiast te krijgen.

Wat hebben we georganiseerd of aan deelgenomen?

* * *Oude Hollandse Waterlinie*

Onderzoek naar nieuwe kansen voor waterberging, bodemstabiliteit, biodiversiteit en... recreatie! (2019)

* * *Pilot Drukdrainage*

Onderzoek naar vernatting van agrarische gronden tbv duurzame landbouw, biodiversiteit en CO2 reductie (2017-2023)

* *Energie uit water*

Duurzame optimalisatie bij nieuwbouw en verbouwingen (2020)

* * *Prachtlint*

Versterking en uitbreiding (2017- 2022)

* *Bodem als basis*

Naar een natuurinclusieve landbouw:

informatieve bijeenkomsten, workshops en bedrijfsbezoek voor agrariërs.

*** Oasen**

Samenwerking op gedragsverandering en fysieke aanpassingen van de bronnen (2016 - ...)

*** WSRL**

Samenwerking vooral in relatie tot data, kaarten en visualisaties. Zie ook bij onderdeel kaarten maken. En met name ook samenwerking op het gebied van educatie en begeleiding.

***De klimaatwerkplaatsen**

Samen praten over oplossingen voor klimaatadaptatie

***Landbouw en zorg**

Kan het landschap met zijn kleinschaligheid, de rust, de natuur een rol vervullen in de gezondheidszorg?(2020)

Kaarten van de regio

Wat weten we én wat zegt dat? Beschikbare informatie in kaart brengen en selecteren is één van de onderdelen van het project BlauwGroenFundament. Met de informatie wordt in beeld

gebracht welke gevolgen de klimaatverandering op de AV heeft en kan hebben.

Wat hebben we (mee)georganiseerd?

***Verspreiden van kaarten**

de klimaatatlas met o.a. hittestresskaart van het gebied

*** Wordt de AV Sahara?**

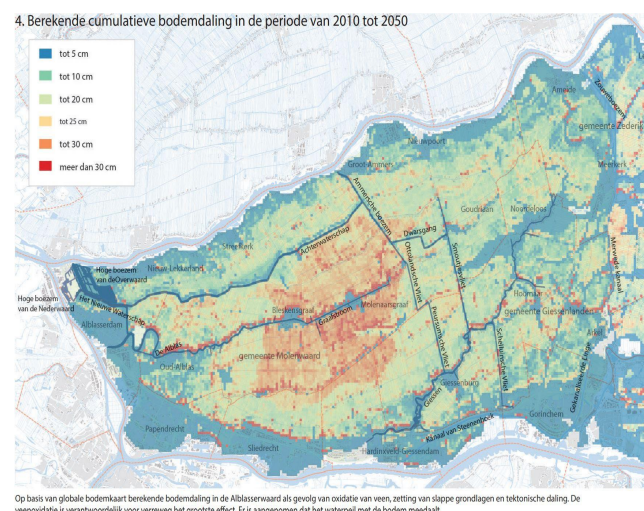
Kaarten met een verhaal (storymap) maken (2019)

*** Een bronnenlijst**

Aangelegd voor belangrijke data van de regio

*** Een cursus GIS**

voor 2 personen

*** projectkaart digitale werkplaats** Gemaakt voor gebiedsdeal 5

Het project wordt opgeleverd.

Dank aan

De vele vrijwilligers, WSRL en Oasen die met hun tomeloze inzet en financiën de cofinanciering van dit project mogelijk maakten.

Dank aan de Provincie Zuid Holland die in het kader van Gebiedsdeal 4 - Groen Verbindt dit project financieel heeft ondersteund.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Hoe nu verder?

HOE NU VERDER?

Experimenteren, communiceren, nieuwe dynamiek

De Stichting heeft tijdens de loop van het project steeds gekeken of we ook kunnen waarborgen, dat na de ondersteuning initiatieven op eigen benen en/of in samenhang met andere projecten verder konden. Volgens ons is dat aardig gelukt. Kijk op de site!

<https://www.blauwzaam.nl/projecten/blauwgroen/blauwgroen-fundament/verder-ontwikkelen/>

Wat loopt door?

- Pilot Drukdrainage voor duurzame melkveehouderij
- Game On: Jongeren inspireren voor technische beroepen!
- Ontwikkeling van duurzame waterwinning bij De Steeg in Langerak in het kader van de VeenWeide Strategie Provincie Zuid Holland.
- VAARWAARD: Verkenning naar de mogelijkheden voor duurzame waterrecreatie.
- Project LIFE : NATURA 2000 DONKSE LAAGTEN verbinden met de landbouw.
- Digitale werkplaats: kaarten toegankelijk maken voor een breed publiek ism de gemeenten, WSRL, PZH, PU olv Jacques Verhagen.
- Gebiedsdeal 5 olv Sjaak Kreeft, Peter Paul Klapwijk en Richard Slagboom zie ook www.gebiedsdeal.nl

